

ELŐSZÓ

Olvasóink talán emlékeznek rá, hogy *Billédi Ferencné*, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnöke tájékoztatta őket lapunkban arról, hogy az MKE és a The Library Association (az Egyesült Királyság Könyvtáros Egyesülete) együttműködési egyezményt írt alá 1986. szeptember 20-án Londonban [1]. Ebben a beszámolóban történt utalás arra, hogy az 1986–1987-re szóló program kiemelkedő pontja lesz egy kétoldalú szeminárium megrendezése a könyvtárosképzés témakörében.

Nos, 1987. április 10–14-én le is zajlott ez a szeminárium, az MKE rendezésében, a Művelődési Minisztérium Vezetőképző és Továbbképző Intézetében. Nem tartjuk feladatunknak, hogy tényszerű beszámolót adjunk a rendezvényről, s reflexiókat sem kívánunk róla közölni. Ez is, az is megtalálható a *Könyvtáros* c. laptársunkban, sőt a magyar könyvtáros- és informatikusképzés helyzetét, fejlődési irányait leíró referátum is [2]. Viszont nagyon is kötelességünknek érezzük, hogy lehetőségeink szerint közreműködjünk abban, minél szélesebb szakmai körök ismerkedhessenek meg a szemináriumon elhangzottakkal.

Ezért fogtunk össze a *Könyvtári Figyelő* szerkesztőségével, hogy ha a szeminárium nem is valamennyi előadását, de többségüket egymással munkamegosztásban köztegyük. A *Könyvtári Figyelő*re hárultak az általános jellegű, a tantervek felépítésével foglalkozó és inkább a közművelődési könyvtári munkát érintő dolgozatok, míg ránk a tudományos és műszaki információhoz közelebb álló kérdéseket tárgyalók [3]. Bár előre kell bocsátanunk, hogy az előadások valójában nem adnak teljes képet mindarról, ami elhangzott. Ugyanis a szeminárium munkamódszere az volt, hogy egy angol és egy magyar előadó exponálta ugyanazt a témát, majd vita következett. Mind a bevezetőkben, mind a hozzászólásokban a két könyvtárügy sajátosságait tükröző nézetek kerültek az asztalra, s éppen ütköztetésük, egymás álláspontjának, gyakorlatának megerősítése vagy éppen megkérdőjelezése tette igazán

hasznossá, gondolatébresztővé, önkritikára serkentővé a néhány napos közös munkát.

Jól illusztrálja ezt az e szám élén közölt előadás-pár. *Bob McKee*, az angol (Department of Librarianship and Information Studies, City of Birmingham Polytechnic) már nem dokumentumtípusokról beszél, hanem információforrásokról, s kisebb hangsúlyt helyez arra, hogy ténylegesen mi is kerül a könyvtár polcaira; hiszen a lényeg nem az, hogy az információhordozó legyen megtalálható a könyvtár falain belül, hanem az, hogy a könyvtár falai közül (de mondhatnánk már a munkaszoba vagy az otthon falait is) az információ milyen forrásai érhetőek el. Ezzel szemben *Bobokné Belányi Beáta* (ELTE) mintha még mindig a régi, bár a szükség szerint igencsak korszerűsített megközelítésben viaskodik az állományalakítás oktatásának kérdéseivel.

McKee másik rövid írásában a hálózatok könyvtárpolitikai és technikai jellegű problémáit közelíti meg. Bennünket, magyar könyvtárosokat és információs szakembereket némi rezignációval kell, hogy elöltötsön az a gondolat, milyen gazdag tartalmat kaphat az először a szocialista könyvtárügyek által alkalmazott "hálózat" terminus technicus. Míg nálunk egyre inkább a hálózat igazgatási-adminisztratív jellege erősödött, addig például Angliában a számítógép és a telekommunikáció technikai alapján az együttműködés és a munkamegosztás gazdag gyakorlata bontakozott ki a hálózat keretei között a használó javára. Bizony másképp érzi magát az az oktató, akinek az elmélet és a gyakorlat meg nem feleléseit látva kell tanítania hallgatóit az együttműködés gondolatára, mint az, aki hirtelenjében nem is tudja, a gazdag gyakorlat példatárából melyik példát válassza az elmélet alátámasztására.

Bob Usherwood (Department of Information Studies, University of Sheffield) a vezetési-szervezési ismeretek oktatásának tartalmi-metodikai kérdéseiről ír. Talán meglephet bennünket, hogy ezek ekkora súlyt kapnak a könyvtárosok és információs

szakemberek képzésén belül. Valószínűleg az angol kollégák gyakorlatiassága, a változó körülményekhez való rugalmas és gyors alkalmazkodóképessége és a könyvtáros-információs szakma felértékelődése (sokszor elhangzott a szemináriumon, hogy a különféle ipari, kereskedelmi vállalatok, szolgáltató szervezetek új piacot jelentenek a könyvtáros iskolák számára "árujuk", azaz végzett hallgatóik elhelyezésére) állhat a menedzsmentnek a curriculumba való szerves (nemcsak önálló tantárgyként!) beillesztése mögött. Usherwood partnere *Szepesváry Tamás* (ELTE Tanárképző Főiskolai Kar) volt, aki biztató képet festett a hazai kezdeményekről, ha ezek még nem nőttek is ki gyerekcipőjüket.

Végezetül egy "illegális" előadást nyújtunk át olvasóinknak. *Marta Dosa* az USA-ban tanít (School of Information Studies, Syracuse University), tehát szigorúan véve nem vehetett volna részt a bilaterális magyar–angol szemináriumon. Az MKE meghívására azonban éppen ebben az időpontban tartózkodott hazánkban, s mint nagy tapasztalatú és tekintélyű, az információs szakemberek és könyvtárosok képzésével foglalkozó nemzetközi vállalkozásokban részt vevő személyiséget mind a magyar, mind az angol fél szívesen látta körében. Hozzászólásaival és a zárónapon elhangzott, itt közölt előadásával jelentős mértékben hozzájárult a szeminárium sikeréhez; olvasóink számára sem érdektelen, hogy a nagy hagyományú amerikai könyvtárosképzés merre mozdul a társadalmi, gazdasági, műszaki és információs technológiai változások következtében.

Jegyzetek

- [1] BILLÉDI Ferencné: Az Egyesült Királyság Könyvtáros Egyesülete és a Magyar Könyvtárosok Egyesülete együttműködési megállapodást kötött. = *Tudományos és Műszaki Tájékoztatás*, 33. köt. 9. sz. p. 475–477.
- [2] FÜLÖP Géza: A könyvtáros- és informatikusképzés Magyarországon. = *Könyvtáros*, 37. köt. 7. sz. 1987. p. 416–419.
(F. G.): Magyar–brit könyvtárosképzési szeminárium. = *Könyvtáros*, 37. köt. 7. sz. 1987. p. 420–423.
PAPP István: Visszapillantás az angol–magyar könyvtárosképzési szemináriumra. = *Könyvtáros*, 37. köt. 9. sz. 1987. p. 519–522.
BOBOKNÉ BELÁNYI Beáta: Elmélkedések egy tanácskozás ürügyén. = *Könyvtáros*, 37. köt. 9. sz. 1987. p. 523–525.
- [3] A Könyvtári Figyelő szerkesztősége az 1988. évi 2. számban közli a szeminárium alábbi előadásait:
ALFÖLDINÉ DÁN Gabriella–HEGEDŰS Péter: Marketing a könyvtárakban
DARÁNYI Sándor: Bölcsészet, könyvtár, informatika
McKEE, Bob.: A könyvtári és tájékoztatási ismeretek mint tudományág
PÁLVÖLGYI Mihály: A könyvtárosképzés rendszer-szemléletű modellje
REDFERN, Margaret: A könyvtárilag ellátandó közösségek tanulmányozása
REDFERN, Margaret: Könyvtárosképzés Nagy-Britanniában
USHERWOOD, Bob: Az interperszonális készségek oktatása
USHERWOOD, Bob: A képzés központjában a használat
WILSON, Tom: Birkózás a változással
WILSON, Tom: Igényvizsgálatok és marketing

A szerkesztő